

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Філологічний факультет
Кафедра української і зарубіжної літератури

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Завідувач кафедри

Жукова / Жукова У. М.
(протокол № 7 від «31» серпня 2021 р.)

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОГО
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

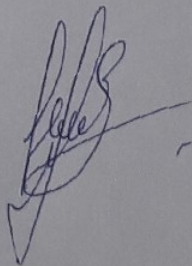
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	014.01 Середня освіта. Українська мова і література
Освітня програма	Середня освіта. Українська мова і література

Мелітополь, 2021

Розробник: Єгорова Ю.М., кандидат філологічних наук, старший викладач

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми

Юрченко О.В.

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов'язкова	
Блоків 4 у тому числі: курсозна робота – не передбачена навчальна практика – не передбачена	Галузь знань 01 Освіта Спеціальність 014.01 Середня освіта. Українська мова і література.	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		4-й	4-й
		Лекції	
		16 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		16 год.	год.
		Навчальна практика**	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	72 год.
Тижневих годин**- 3	Освітня програма Середня освіта. Українська мова і література.	Вид контролю Залік	

2. Мета та заплановані результати навчання

Метою викладання навчального обов'язкового освітнього компонента «Методика навчання зарубіжної літератури» є формування знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти з викладання зарубіжної літератури у закладах середньої освіти; ознайомлення з нормативними документами МОН України щодо вивчення літератури в основній школі, здійснення аналізу шкільних програм з літератури, організація творчої лабораторії вчителя літератури, використання ефективних методів навчання, інноваційних технологій у

навчальному процесі, дослідження загальнокультурного та творчого розвитку особистості студента/учня.

Основними завданнями навчального обов'язкового освітнього компонента «Методика навчання зарубіжної літератури» є:

- володіння методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії зарубіжної літератури, методик викладання літератури;
- уміння використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ зарубіжної літератури та методики її викладання у ЗСО;
- орієнтування в основних тенденціях, що визначають сучасний стан літературної освіти в закладах середньої освіти, проектування педагогічної діяльності;
- керування пізнавальною діяльністю учнів, застосування найбільш ефективних способів впливу на школярів, урахування їх вікових і психологічних особливостей, створення згуртованого колективу з метою вирішення освітніх завдань;
- уміння виконувати власне дослідження (проект), узагальнення й оприлюднення результатів діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосування експериментального дослідження в професійній діяльності.

3. Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

Загальні компетентності (ЗК)

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філологічної освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів мовознавчої та літературознавчої, а також педагогічної наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 8 Здатність обирати творчий підхід до процесу навчання і подальшої професійної діяльності, використовувати елементи наукової діяльності в педагогічній праці.

ФК 1 Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.

ФК 2 Здатність використовувати науковий апарат для засвоєння теоретичних основ української мови та літератури, методик викладання української мови та літератури.

ФК 13 Здатність орієнтуватись в основних тенденціях, що визначають сучасний стан літературної і мовної освіти в загальноосвітніх середніх навчальних закладах, проектувати педагогічну діяльність.

ФК 14 Здатність керувати пізнавальною діяльністю учнів, знаходити найбільш ефективні способи впливу на школярів, ураховувати їх вікові і психологічні особливості, створювати і згуртовувати колектив з метою вирішення освітніх завдань.

4. Програмні результати навчання

ПРН 1. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури.

ПРН 7. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови та літератури, світової літератури для ЗНЗ та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРН 8. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

- ПРН 12.** Уміє організувати навчальний процес у ЗНЗ (співпрацю в команді), реалізувати професійно-практичні засади навчання української мови та літератури, світової літератури, керувати пізнавальною діяльністю учнів.
- ПРН 13.** Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.
- ПРН 14.** Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний вдосконалювати та підвищувати власний компетентнісний рівень.
- ПРН 18.** Використовує гуманістичний потенціал української і світової літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.
- ПРН 20.** Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, світової літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів, підготовки до майбутньої професії.
- ПРН 21.** Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.
- ПРН 22.** Уміє вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію.
- ПРН 27.** Організовує співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).
- ПРН 32.** Здатний організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.

5. ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗKOBOTO НАBЧАЛЬНОГО КОМПОНЕНТА

БЛОК 1 МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК НАУКА І ДИСЦИПЛІНА ВИЩОЇ ШКОЛИ

- Тема 1.** Методика вивчення зарубіжної літератури як наука.
- Тема 2.** Зміст навчального предмета «зарубіжна література» і етапи літературної освіти в школах України. Інклюзивна освіта: сутність, поняття, термінологія.
- Тема 3.** Формування методики вивчення зарубіжної літератури як науки
- Тема 4.** Учитель зарубіжної літератури і професійні вимоги до нього. Забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей з особливими потребами.
- Тема 5.** Аналіз чинних підручників

БЛОК 2. ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

- Тема 1.** Методи і прийоми навчання на уроках зарубіжної літератури. Особистісно-орієнтовані методи і підходи навчання з урахуванням індивідуальних особливостей дітей з особливими потребами.
- Тема 2.** Специфіка та ефективність уроку зарубіжної літератури.
- Тема 3.** Типологія уроків зарубіжної літератури. Мотиваційне забезпечення уроку літератури.
- Тема 4.** Структура уроку літератури (моделювання).
- Тема 5.** Вивчення життєпису письменника в школі.

БЛОК 3 ОСНОВНІ ЕТАПИ РОБОТИ НАД ХУДОЖНІМ ТВОРОМ

- Тема 1.** Етапи роботи над літературно-художнім твором
- Тема 2.** Читання художнього твору та його види
- Тема 3.** Підсумкові заняття як завершальний етап вивчення твору чи творчості письменника

БЛОК 4 ВИВЧЕННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ

- Тема 1.** Методологія і методика аналізу художнього твору
- Тема 2.** Вивчення епічних творів у школі
- Тема 3.** Вивчення ліричних творів

- Тема 4.** Вивчення драматичних творів
Тема 5. Методичні форми і прийоми роботи над образом-персонажем
Тема 6. Методичні проблеми вивчення стилю письменника
Тема 7. Формування в учнів теоретико-літературних понять
Тема 8. Розвиток писемного мовлення
Тема 9. Огляд журнальної періодики
Тема 10. Позакласна й позашкільна робота з літератури

7. СТРУКТУРА ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд	с.р.		л.	п.	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
БЛОК 1. РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ												
Тема 1. Методика викладання літератури як наука (предмет, зміст, структура, специфіка курсу).		2						2				
Тема 2. Зміст навчального предмета «українська література і етапи літературної освіти в школах України.		2	2			2						4
Тема 3. Формування методики вивчення української літератури як науки						2						4
Тема 4. Учителю зарубіжної літератури і професійні вимоги до нього. Забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей з особливими потребами.						2						4

Тема 5. Аналіз чинних підручників						2						4
Усього годин за блок 1:	14	4	2			8	18	2				16
БЛОК 2. ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.												
Тема 1. Методи і прийоми навчання на уроках зарубіжної літератури. Особистісно-орієнтовані методи і підходи навчання з урахуванням індивідуальних особливостей дітей з особливими потребами.		2	2					2	2			4
Тема 2. Специфіка та ефективність уроку зарубіжної літератури												
Тема 3. Типологія уроків зарубіжної літератури Мотиваційне забезпечення уроку літератури						4						6
Тема 4. Структура уроку літератури (модельовання)		2	2			4		2				6
Тема 5. Вивчення життєпису письменника в школі.		2	4					2	2			
Усього годин за блок 2:	24	6	8			8	22	6	4			12
БЛОК 3. ОСНОВНІ ЕТАПИ РОБОТИ НАД ХУДОЖНІМ ТВОРОМ												
Тема 1. Етапи роботи над літературно-художнім твором		2	2					2				
Тема 2. Позакласне читання художнього твору						4						4

Тема 3. Підсумкові заняття як завершальний етап вивчення твору чи творчості письменника.						4						4
Усього годин за блок 3:	12	2	2			8	10	2	0			8
БЛОК 4. ВИВЧЕННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ												
Тема 1. Методологія і методика аналізу художнього твору. Шляхи аналізу літературно-художнього твору.		2	2					2	2			
Тема 2. Вивчення епічних творів у школі.		2				2						2
Тема 3. Вивчення ліричних творів.			2			2						2
Тема 4. Вивчення драматичних творів.						4						4
Тема 5. Методичні форми і прийоми роботи над образом-персонажем.						4						4
Тема 6. Методичні проблеми вивчення стилю письменника.						4						4
Тема 7. Види вступних занять до вивчення художнього твору в школі. Формування в учнів теоретико-літературних понять.						4						4
Тема 8. Розвиток писемного мовлення учнів.						6						6
Тема 9. Огляд журнальної періодици.						4						4
Тема 10. Позакласна й позашкільна робота з літератури.						4						6
Усього годин за блок 4:	42	4	4			34	40	2	2			36

Усього:	90	16	16		58	90	12	6		72
----------------	-----------	-----------	-----------	--	-----------	-----------	-----------	----------	--	-----------

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література Інформаційні ресурси	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1 МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК НАУКА І ДИСЦИПЛІНА ВИЩОЇ ШКОЛИ						
2	Тема 1. Методика вивчення зарубіжної літератури як наука	Лекційне заняття (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Переглянути презентацію лекції, анотувати прочитану додаткову літературу		
6	Тема 2. Зміст навчального предмета «зарубіжна література» і етапи літературної освіти в школах України. Інклюзивна освіта: сутність, поняття, термінологія	Лекційне заняття (2 год.) Семінарське заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Проаналізувати основні принципи укладання чинних програм зарубіжної літератури для 5–9 кл. Скласти календарне планування для 5 класу (на перший семестр).	5	впродовж сьомого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 3. Формування методики вивчення зарубіжної літератури як науки	Самостійна робота (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Відповіді на питання, тестові завдання		впродовж сьомого навчального семестру (перший періодичний контроль)

2	Тема 4. Учитель зарубіжної літератури і професійні вимоги до нього. Забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей з особливими потребами.	Самостійна робота (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Відповіді на питання, тестові завдання		впродовж сьомого навчального семестру (перший періодичний контроль)
2	Тема 5. Аналіз чинних підручників	Самостійна робота (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Відповіді на питання, тестові завдання. Створити рекламу підручника		впродовж сьомого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2.ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ						
4	Тема 1. Методи і прийоми навчання на уроках зарубіжної літератури. Особистісно-орієнтовані методи і підходи навчання з урахуванням індивідуальних особливостей дітей з	Лекційне заняття (2 год.) Семінарське заняття (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 19, 20, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	підготуватися до моделювання ділової гри з вивчення казок у 5 класі використовуючи запропоновану літературу, дати характеристику інтерактивним методам навчання.	5	впродовж сьомого навчального семестру (перший періодичний контроль)

	особливими потребами.					
2	Тема 2. Специфіка та ефективність уроку зарубіжної літератури	Семінарське заняття (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 24, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Відповіді на питання, тестові завдання	5	впродовж сьомого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	Тема 3. Типологія уроків зарубіжної літератури Мотиваційне забезпечення уроку літератури	Лекційне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 24, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	анотувати прочитану додаткову літературу; скласти план-конспект уроку за однією з тем, які вивчаються у 7 і 8 класах.		впродовж сьомого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 4. Структура уроку літератури (моделювання)	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 24, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	за схемою, запропонованою у лекції; ознайомитися зі схемою аналізу уроку літератури, підготуватися до аналізу запропонованого уроку		впродовж сьомого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	Тема 5. Вивчення життєпису письменника в школі.	Лекційне заняття (2 год.) Семінарське заняття (4 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 24, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Демонстрація презентації, перегляд фрагментів відео, використання електронного підручника Розробити фрагмент уроку вивчення життєпису письменника у 7 класі		впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)

БЛОК 3 ОСНОВНІ ЕТАПИ РОБОТИ НАД ХУДОЖНІМ ТВОРОМ

4	Тема 1. Етапи роботи над літературно-художнім твором	Лекційне заняття (2 год.) Семінарське заняття (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	анотувати прочитану додаткову літературу	5	впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 2. Читання художнього твору та його види	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Відповіді на питання, тестові завдання		впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 3. Підсумкові заняття як завершальний етап вивчення твору чи творчості письменника	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Розробити підсумкове заняття, використовуючи елементи гри у 5 класі		впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)

БЛОК 4 ВИВЧЕННЯ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ

4	Тема 1. Методологія і методика аналізу художнього твору	Лекційне заняття (2 год.) Семінарське заняття (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	розробити систему запитань та завдань для організації аналізу твору, підготувати приклади фрагментів уроків з різними видами компаративного	5	впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
---	---	---	--	---	---	---

				аналізу		
4	Тема 2. Вивчення епічних творів у школі	Лекційне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1–5; 6, 7, 10, 11, 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Підготувати фрагмент уроку аналізу епічного твору, використовуючи цілісний шлях		впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 3. Вивчення ліричних творів	Семинарське заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	Література: 1–5; 2, 5, 6 8, 13, , 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Вивчити вірші напам'ять (на вибір студента) за шкільною програмою для 5–9 кл.	5	
4	Тема 4. Вивчення драматичних творів	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 2, 5, 6 8, 13, , 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Переглянути театральну виставу І.Карпенка-Карого(на вибір студента), написати рецензію на неї		
4	Тема 5. Методичні форми і прийоми роботи над образом-персонажем	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 2, 5, 6 8, 13, , 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Відповіді на питання, тестові завдання		
4	Тема 6. Методичні проблеми вивчення стилю письменника	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 2, 5, 6 8, 13, , 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Відповіді на питання, тестові завдання		

4	Тема 7. Формування в учнів теоретико-літературних понять	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 2, 5, 6 8, 13, , 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	анотувати прочитану додаткову літературу,	впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	Тема 8. Розвиток писемного мовлення	Самостійна робота (6 год.)	Література: 1–5; 2, 5, 6 8, 13, , 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	анотувати прочитану додаткову літературу, скласти теми творів до одного із творів зарубіжної літератури, які вивчаються у школі (не менше п'яти)	впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 9. Огляд журнальної періодики	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 2, 5, 6 8, 13, , 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11		впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 10. Позакласна й позашкільна робота з літератури	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1–5; 2, 3, 5, 6 8, 13, , 16, 25 Інформаційні ресурси: 1,2, 4, 11	Анотувати прочитану додаткову літературу, ознайомитися з програмами факультативних курсів, проаналізувати їх (одна – за вибором) з точки зору	впродовж сьомого навчального семестру (другий періодичний контроль)

				доцільності обраного матеріалу, підготувати сценарій позакласного заходу з зарубіжної літератури		
--	--	--	--	--	--	--

СТРУКТУРА ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Кількість годин
Методика вивчення зарубіжної літератури як наука 1. Педагогічна освіта на зламі ХІХ - початку ХХ ст. Внесок у розвиток методики викладання літератури педагогів Х. Алчевської, Т. Лубенця, С. Русової, Т. Ващенко та ін. 2. Розвиток методичної думки в умовах радянського періоду створення української школи. 3. Роль педагогічної спадщини А. С. Макаренка і В. О. Сухомлинського для подальшого розвитку методики викладання літератури. 4. Методика викладання літератури як наука (предмет, зміст, структура, специфіка курсу).	2/2
Зміст навчального предмета «зарубіжна література» і етапи літературної освіти в школах України. 1. Шкільна програма як документ про зміст навчального предмета «зарубіжна література». Інваріантність програм. 2. Принципи побудови і структура програм з літератури. 3. Календарний план учителя-словесника. Творчий підхід до викладання літератури. 4. Навчально-методичний комплекс (підручники, хрестоматії, посібники, інформативні збірники, журнальна та газетна періодика, тексти літературно-художніх творів). 5. Інклюзивна освіта: сутність, поняття, термінологія.	2
Методи і прийоми навчання на уроках зарубіжної літератури. Особистісно-орієнтовані методи і підходи навчання з урахуванням	2/2

<p>індивідуальних особливостей дітей з особливими потребами.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про методи навчання на уроках літератури. 2. Класифікація методів навчання на уроках літератури. 3. Лекція, бесіда, самостійна робота як навчальні методи на уроці літератури. 4. Метод та прийом. Взаємозв'язок методів у процесі вивчення художнього твору. 5. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання для реалізації освітньо-виховних завдань уроку зарубіжної літератури 	
<p>Урок української літератури у парадигмі учителя-словесника.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Урок та основні вимоги до нього. 2. Проблема типології уроків літератури. 3. Шляхи підвищення ефективності уроку літератури. 4. Особливості уроків позакласного читання. 5. Підготовка і планування уроків літератури. 	2/2
<p>Вивчення життєпису письменника в школі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання вивчення біографії письменника у школі. 2. Принципи вивчення біографії письменника. 3. Джерела вивчення біографії. 4. Форми, методи і прийоми вивчення біографії письменника у середніх класах. 	2/2
<p>Етапи роботи над літературно-художнім твором</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні етапи роботи над літературно-художнім твором. 2. Підготовка учнів до сприймання твору: <ol style="list-style-type: none"> а) значення вступних занять; б) види, форми проведення вступних занять. в) особливості вступних занять у середніх класах. 3. Ознайомлення з літературно-художнім текстом. Читання твору і його види. 4. Аналіз художнього твору. <p>Підсумкові заняття та методичні рекомендації до них.</p>	2/2
<p>Методологія і методика аналізу художнього твору</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи аналізу. 2. Методологічні засади та закони аналізу твору. 3. Підходи до вивчення твору. 4. Прийоми аналізу. 	2/2

Вивчення епічних творів у школі	2
<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості вивчення епічних творів. 2. Види роботи і час вивчення епічних творів. 3. Аналіз епічних творів: <ol style="list-style-type: none"> а) послідовних / цілісний; б) пообразний; 	
в) проблемно-тематичний.	
Всього	16/12

СТРУКТУРА ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТА (CEMІHAPCЬKІ ЗAHЯTTЯ)

Теми семінарських занять	Кількість годин
<p>Зміст навчального предмета «зарубіжна література» і етапи літературної освіти в школах України</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інваріантність шкільної програми. Зарубіжна література. 5–9 класи. 2. Принципи побудови і структура програм з літератури 3. Календарний план учителя-словесника. 4. Навчально-методичний комплекс (підручники, хрестоматії, посібники, інформативні збірники, журнальна та газетна періодика, тексти літературно-художніх творів) 5. Інклюзивна освіта: сутність, поняття, термінологія. 	2
<p>Методи та прийоми навчання на уроках зарубіжної літератури</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про методи навчання на уроках літератури. 2. Класифікація методів навчання на уроках літератури. 3. Лекція, бесіда, самостійна робота як навчальні методи на уроці літератури. 4. Метод та прийом. Взаємозв'язок методів у процесі вивчення художнього твору. 5. Інтерактивні методи навчання зарубіжної літератури 	2/2

<p>Дидактично-методичні вимоги до уроку літератури та авторські методики вчителів м. Мелітополя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема типології уроків літератури. 2. Шляхи підвищення ефективності уроку літератури. 3. Особливості уроків позакласного читання. 4. Етапи підготовки і планування уроків зарубіжної літератури. 	2
<p>Вивчення життєпису письменника в школі. Завдання вивчення біографії письменника у школі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи вивчення біографії письменника. 2. Джерела вивчення біографії. <p>Форми, методи і прийоми вивчення біографії письменника в основній школі.</p>	4/2
<p>Етапи роботи над літературно-художнім твором</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні етапи роботи над літературно-художнім твором. 2. Підготовка учнів до сприймання твору: <ol style="list-style-type: none"> а) значення вступних занять; б) види, форми проведення вступних занять. в) особливості вступних занять у середніх та старших класах. 3. Ознайомлення з літературно-художнім текстом. Читання твору і його види. 4. Аналіз художнього твору. <p>Підсумкові заняття та методичні рекомендації до них.</p>	2
<p>Методологія і методика аналізу художнього твору</p> <p>Шляхи аналізу літературно-художнього твору</p> <ol style="list-style-type: none"> а) цілісний шлях аналізу. б) пообразний шлях аналізу твору. в) проблемно-тематичний шлях аналізу твору. 	2/2

г) композиційний шлях аналізу художнього тексту. д) комплексний шлях аналізу.	
Вивчення ліричних творів 1. Особливості вивчення лірики в школі. 2. Принципи аналізу ліричних творів. Методи, прийоми вивчення лірики у 5–9 класах.	2
Всього	16/6

СТРУКТУРА ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Кількість годин
Зміст навчального предмета «зарубіжна література» і етапи літературної освіти в школах України	2/4
Формування методики вивчення зарубіжної літератури як науки 1. Психологічні основи методики зарубіжної літератури 2. Предмет, об'єкт дослідження. 3. Складові методики викладання зарубіжної літератури. 4. Специфіка методики зарубіжної літератури.	2/4
Учитель зарубіжної літератури і професійні вимоги до нього 1. Вимоги, яким має відповідати педагог. 2. об'єктивні умови виявлення творчості вчителя. 3. Професійні якості вчителя. 4. Педагогічні здібності за Н.Кузьміною.	2/4
Аналіз діючих підручників 1. Ознайомлення зі шкільними підручниками бібліотечний фонд МДПУ імені Богдана Хмельницького. 2. Інтернет-сайти Всеосвіти.	2/4

<p>Типологія уроків зарубіжної літератури Мотиваційне забезпечення уроку літератури</p>	<p>4/6</p>
<p>Структура уроку літератури (моделювання) 1. Умови керування педагогічним процесом. 2. Обов'язкові умови моделювання навчального процесу. 3. Найважливіші потреби, які необхідно розвивати в учнів. Педагогічні впливи на певні потреби.</p>	<p>4/6</p>
<p>Позакласне читання художнього твору 1. Види читання. 2. Основні вимоги до читця. 3. Основні види (методи) виразно-художнього читання. 4. Структурні варіанти впровадження виразно-художнього читання на уроках літератури. 5. Сутність позакласного читання як процесу, яким керує школа</p>	<p>4/4</p>
<p>Підсумкові заняття як завершальний етап вивчення твору чи творчості письменника 1. Роль підсумкових занять з літератури. 2. Особливості проведення підсумкових занять у середніх класах. 3. Зміст підсумкових занять у середніх класах.</p>	<p>4/4</p>
<p>4. Засоби, які сприяють активізації розумової діяльності учнів і вносять різноманітність у проведення підсумкових занять.</p>	
<p>Вивчення епічних творів 1. Вимоги, які передбачають проведення аналізу епічного твору на належному науковому рівні. 2. Чому і як саме жанрова природа твору впливає на методику його аналізу в школі? 3. Особливості епосу. 4. Принципи аналізу художнього твору.</p>	<p>2/2</p>
<p>Вивчення ліричних творів 1. Етапи вивчення художнього твору. 2. Шляхи аналізу художнього твору. 3. Своєрідність мовної структури ліричного</p>	<p>2/2</p>

<p>тексту. 4. Римо-ритмічна організація ліричного тексту.</p>	
<p>Специфіка вивчення драматичних творів Чому вивчення драматичних творів потребує більшого, ніж аналіз інших родів літератури, синтезу мистецтв? Ознайомтеся з програмою зарубіжної літератури, яка передбачає певні вміння і навички роботи учнів під час вивчення драматичних творів протягом навчального року (5 –9 класи).</p>	4/4
<p>Методичні форми і прийоми роботи над образом-персонажем 1.Принципи роботи над образом-персонажем. 2.Методичні форми роботи над образом-персонажем.</p>	4/4
<p>Методичні проблеми вивчення стилю письменника</p>	4/4
<p>Формування в учнів теоретико-літературних понять.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення літературно-критичних статей. Які поняття про художній твір та специфіку художньої літератури формуються в учнів у середніх класах? 2. Які поняття про художній твір та специфіку художньої літератури формуються в учнів? 3. Визначіть шляхи процесу формування теоретико-літературних понять. 4. Які етапи включає процес формування теоретико-літературних понять? 5. Продемонструйте різноманітні види роботи у процесі вивчення елементів теорії літератури. 	4/4
<p>Розвиток писемного зв'язного мовлення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика проведення переказів та творчих робіт на уроках зарубіжної 	6/6

літератури. 2. Критерії оцінювання усних і письмових творчих завдань.	
Огляд літературних статей журналу «Всесвітня література». «Зарубіжна література» в середніх навчальних закладах України 1. Полеміка навколо питань викладання зарубіжної літератури в школі. 2. Виділити статті, присвячені новим іменам у шкільній програмі. 3. Розглянути статті, присвячені проблемам аналізу художнього твору в школі. 4. Дати рецензію на одну статтю з методики.	4/4
Позакласна й позашкільна робота з літератури 1. Гурткова робота як основна форма реалізації позакласної й позашкільної освіти школярів. 2. Типи гуртків. 3. Зміст роботи гуртків. 4. Літературно-художня творчість учнів. 5. Науково-літературознавча робота.	4/6
Всього	58/72

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні: проблемна лекція, евристична бесіда, навчальна дискусія

Інтерактивні: робота в групах, лабіринт, карусель, незакінчені речення

Наочні: демонстрація проєктів, відеофільмів, презентації, пошуково-дослідницькі проєкти

Практичні: методичний форум, дебати

Письмовий модульний контроль, тестування, поточне опитування, бліц-турнір, оцінювання підсумкового (семестрового) контролю. стандартизовані тести, презентація виконаних завдань до семінарських занять та самостійної роботи, написання рефератів.

10. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми, які будуть використані для оцінювання результатів навчання: індивідуальне опитування, фронтальне опитування під час семінарських занять здобувачів вищої освіти, тестовий контроль, презентації з використанням засобів microsoft office powerpoint, inshot та платформи zoom, виконання творчих індивідуальних завдань під час практичних занять, оцінювання підсумкового (семестрового) контролю (екзамен / залік); виконання завдань для самоконтролю.

11. Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти з обов'язкового освітнього компонента «Методика навчання зарубіжної літератури» відповідно до видів контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання з обов'язкового освітнього компонента «Методика навчання зарубіжної літератури» є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення дисципліни.

Здобувачі вищої освіти отримують залік з даного освітнього компонента на основі рейтингових оцінок (балів), одержаних за різноманітні форми навчальної діяльності: поточний контроль засвоєння теоретичного й практичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи – 40 балів (20+20 балів), письмового модульного контролю (ПМК 1; ПМК 2) (30+30 балів); і виставляється відповідно до системи оцінювання знань студентів Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач вищої освіти у процесі вивчення дисципліни, яка складається з двох періодичних контролів – 100 б: (40+60 балів), з яких (30+30) – сума модульного контролю).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ, УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТІ

Складовою рейтингових оцінок (балів), одержаних за різноманітні форми навчальної діяльності здобувачів вищої освіти є поточний контроль засвоєння теоретичного й практичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи, що оцінюється в 40 балів.

40 балів здобувач вищої освіти накопичує за роботу на семінарських заняттях: 20 балів під час семінарських занять до I ПМК та 20 балів відповідно до другого ПМК (див. за схемою).

Усні відповіді на семінарському занятті оцінюються в 5 балів:

5 балів: здобувач вищої освіти дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, на належному рівні оцінює явища літературного процесу, що сприяє інтенсифікації та високій продуктивності на семінарському занятті. Здобувач вищої освіти демонструє оригінальне тлумачення окреслених літературознавчих проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу. Здобувач вищої освіти вільно оперує літературознавчою термінологією.

4 бали: здобувач вищої освіти правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння літератури та її зв'язку з історичним розвитком. Здобувач вищої освіти вільно оперує літературознавчою, термінологією, характеризуючи проблематику, художні образи проте є певні недоліки в дотриманні логіки висловлювань власної думки.

3 бали: здобувач вищої освіти недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово сприймає зміст художніх текстів, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал. Здобувач вищої освіти моделює різні типи уроків, але при допомозі викладача, студентів групи. здобувач вищої освіти оперує термінологією, але не завжди може упроваджувати її в навчальний процес.

2 бали: здобувач вищої освіти не виконав завдання семінарського заняття, не оперує теоретичним матеріалом.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПМК

Якість аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти перевіряється під час періодичного контролю, який здійснюється у формі письмової модульної (контрольної) роботи, що оцінюється 30 балами

I письмовий модуль оцінюється у 30 балів і складається з трьох частин, де:

I частина – тести (10 балів);

II частина – судження (10 балів) ;

III частина – ґрунтовна творча відповідь на питання (10 балів).

Перша частина модуля – 10 тестів, що передбачають вибір правильної відповіді серед запропонованих варіантів.

Якщо здобувач вищої освіти дав правильні відповіді на:

10-9 тестів – отримує – «5»;

8-7 тестів – отримує «4»;

6 тестів – отримує «3»;

Від 1 до 5 тестів – отримує «2».

Друга частина – 10 суджень, які вимагають від здобувачів вищої освіти відповіді «так» або «ні».

За кожне судження – 1 бал.

III частина – оцінюється за 10-ти бальною шкалою, розкриває творчі можливості здобувача вищої освіти. Як правило, в цій частині мова йде про особистий підхід здобувача вищої освіти до того чи іншого явища в галузі історії літератури.

«10 б» – здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, розуміє перебіг і взаємопов'язаність явищ літературного процесу, володіє навичками цілісного-комплексного аналізу літературного твору, виявляє творчі здібності, самостійно оцінює окремі літературні явища, показує знання різних джерел інформації (науково-критичної, монографічної літератури), творчо використовує дібраний матеріал, наводить приклади, аргументує власні судження з опорою на художні тексти.

«9-8 б» – здобувач вищої освіти володіє матеріалом і навичками цілісного аналізу літературного твору, дає визначення літературного явища з посиланнями на текст,

наводить приклади на підтвердження певних суджень, добирає аргументи на підтвердження висловленого судження або висновку, вміє систематизувати набуті знання, грамотно їх викласти, припускає незначні граматичні та фактичні помилки. студент під час відповіді на запитання висловлює свою власну думку, добирає докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції, але без належної її аргументації.

«7-6 б» – здобувач вищої освіти володіє матеріалом, відтворює незначну його частину, дає визначення літературного явища без посилання на текст, імена, приклади; студент володіє окремими навичками аналізу літературного твору (образу, явища тощо), припускає граматичні та фактичні помилки.

«5-2 б» – здобувач вищої освіти відтворює матеріал на елементарному рівні, називаючи тільки окремі літературні твори або явища, не усвідомлюючи взаємозв'язків між ними, припускає грубі помилки у відповіді або не дає зовсім відповіді на питання.

«1 б» – відповідь здобувача вищої освіти побудована лише окремими, не пов'язаними між собою реченнями, до того ж висловлення бідне й одноманітне, з допущенням мовних помилок.

«0 б» – відповідь відсутня.

Оцінювання модуля в цілому має такий вигляд:

27-30 балів – «5»

24-26 балів – «4»

18-23 балів – «3»

1-17 балів – «2»

Підсумкова оцінка виставляється за національною шкалою (100 балів) та шкалою ECTS і має такий вигляд.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Копейцева Л.П., Єгорова Ю.М. Методика викладання світової літератури у вищих навчальних закладах. Мелітополь, МДПУ. 2016. 348 с.
2. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2011. 320 с.
3. Єгорова Ю. Методичні рекомендації до курсу «Методика вивчення української і зарубіжної літератури на старшому етапі. Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2018. 68 с.
4. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі / [Навчальний посібник]. К.: Кондор, 2007. 316 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бабенко В. Порівняльний аналіз оригіналу й перекладу під час вивчення зарубіжної літератури. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2005. № 6. С. 39–42.
2. Волинець І. Організація вивчення літературного краєзнавства на уроках зарубіжної літератури. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2008. № 1. С. 8–14.
3. Гузь О. До опанування засад методики навчального діалогу та особливостей структури сучасного уроку літератури. Зарубіжна література в навчальних закладах. 2006. № 11–12.
4. Ісаєва О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2003. 380 с.
5. Клименко Ж. Міжсеміотичний переклад як засіб поглибленого вивчення художнього твору: методичні рекомендації щодо використання зразків такого перекладу. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2007. №3. С. 6–8.
6. Клименко Ж. Порівняння оригіналу й перекладу в процесі вивчення зарубіжної літератури в старших класах. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2004. № 6. С. 16–20.
7. Клименко Ж. Розкриття значення перекладної літератури як важливого чинника формування української нації. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2006. № 6. С. 36–39.
8. Костюк О.М. Методичні засади індивідуалізації викладання зарубіжної літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2000. №5. С.2
9. Куцевол О. Методи навчання на уроках зарубіжної літератури в середніх класах. Всесвітня література та культура в середніх навчальних закладах України. 2001. № 12. С. 2–11.
10. Методичні рекомендації до курсу “Методика вивчення світової літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти” для студентів магістратури спеціальності 014.01 „Мова та література (англ./нім)/ Уклад.: Копейцева Л.П., Єгорова Ю.М., Пономарець Г.М. Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2017. 52 с.
11. Наукові основи методики викладання літератури [Навчально-методичний посібник] / За редакцією Н.Й.Волошиної. Київ: Ленвіт, 2002. 344 с.
12. Онкович Г. В. Медіаосвітні технології і компетентнісний підхід. Реалізація європейського досвіду компетентнісного підходу у вищій колі України : матеріали методологічного семінару. Київ : Педагогічна думка, 2009. С. 206–217.
13. Tomlinson, C.A. (2001). How to differentiate instruction in mixed-ability classrooms 2nd Ed. [Як диференціювати викладання у класах, де навчаються діти з різним рівнем здібностей] Alexandria, VA: ASCD. Chapters 11-13.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Alberta Education. Elements of effective teaching practice: Differentiated instruction [Основи ефективного вчителювання: диференційоване викладання]. URL: www.learnalberta.ca/content-teacher/kes/pdf/or_ws_tea_elem_02_diffinst.pdf. (дата звернення: 19.07.2021).
2. Барчук В. Майстерність вчителя. Стаття-роздум. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/30682/. (дата звернення: 19.08.2021).
3. Бібліотека українських підручників. URL : <http://pidruchniki.ws/>. (дата звернення: 25.08.2021).
4. Віртуальний підручник з української літератури. URL. <http://eureka.ucoz.ua/index/0-29>. (дата звернення: 8.08.2021).
5. Волинець І. Позакласна робота з літературного краєзнавства в курсі світової літератури. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/14/statti/volinec.htm (дата звернення: 19.07.2021).
6. Галенко А. Культурологічна компетентність у структурі професійних компетентностей студентів філологічних спеціальностей. Науковий вісник Донбасу. 2012. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2012_4_25. (дата звернення: 7.08.2021).
7. Гондюл В.П. Методика викладання у вищій школі. Матеріали до курсу лекцій / Електронний варіант. К.: ІМВ КНУТШ, 2000. URL: <http://mi.iir.kiev.ua/progsubj/opp/index.html> (дата звернення: 19.08.2021).
8. Електронна бібліотека української літератури (Торонто) URL. <http://www.utoronto.ca/elul>. (дата звернення: 19.08.2021).
9. Ісаєва О. Матеріали з методики викладання зарубіжної літератури. URL: <http://www.isaieva.kiev.ua/student-us.html>. (дата звернення: 19.07.2021).
10. Клименко Ж. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. - 340 с. URL: <http://nashaucheba.ru/v>. (дата звернення: 19.08.2021).
11. Клименко Ж. Шкільний курс «Зарубіжна література» як чинник формування української ідентичності учнів. Актуальні проблеми професійної підготовки студентів-філологів до роботи в сучасному освітньому просторі : збірник статей. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2017. Вип. 1. 37–49. URL: <http://194.44.152.155/files/zbirnyku/>. (дата звернення: 9.17.2021).
12. Коломієць Н., Яременко Н. Культурологічна компетенція в контексті фахової підготовки вчителя зарубіжної літератури. Наукові записки. Серія : Філологічні науки. Кропивницький, 2020. Вип. 187. С. 665–670. URL: https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/filology/Issue_187_FN.pdf. (дата звернення: 19.08.2021).
13. Критика. URL : <https://krytyka.com/ua/journal>. (дата звернення: 19.07.2021). Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою. URL. <http://chl.kiev.ua>. (дата звернення: 13.08.2021).
14. Небеленчук І. Мультимедійний супровід уроків літератури. Технологія фахової майстерності: електронні освітні ресурси та технології. 2015. URL: <http://timso.koippo.kr.ua/hmura11/multymedijnyj-suprovid-urokiv-literatury/comment-page-1/>. (дата звернення: 9.08.2021).
15. Онлайн-бібліотека аудіокниг. URL : <https://sluhay.com.ua/>. (дата звернення: 13.08.2021)

16. Освіта. Стратегія України 2030. Київ, 2019. 35 с. URL.: https://www.slideshare.net/UIFuture/2030148758034?fbclid=IwAR138DX61K6RES3E9cjOZcWVGzwngsnaseckjxAhBWN0Ye9jBH_p6PJad8. (дата звернення: 13.08.2021).
17. Токмань Г. Методика навчання української і зарубіжної літератури: самостійна робота студента. Київ: Міленіум. 2019. 110 с. URL. <http://ephseir.phdpu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/>. (дата звернення: 13.08.2021).
18. Програма з зарубіжної літератури 5-12 класи / За ред.. Д. С. Наливайко. К. 2005. URL. http://svitovalitera.at.ua/board/dokumentimon/programa_quot_zarubizhna_literatura_5_12_klasi_quot/2-1-0-8 (дата звернення: 24. 08.2021).
19. Українська бібліотека. URL. <http://www/lib.org.ua> (дата звернення: 5.06.2021).